

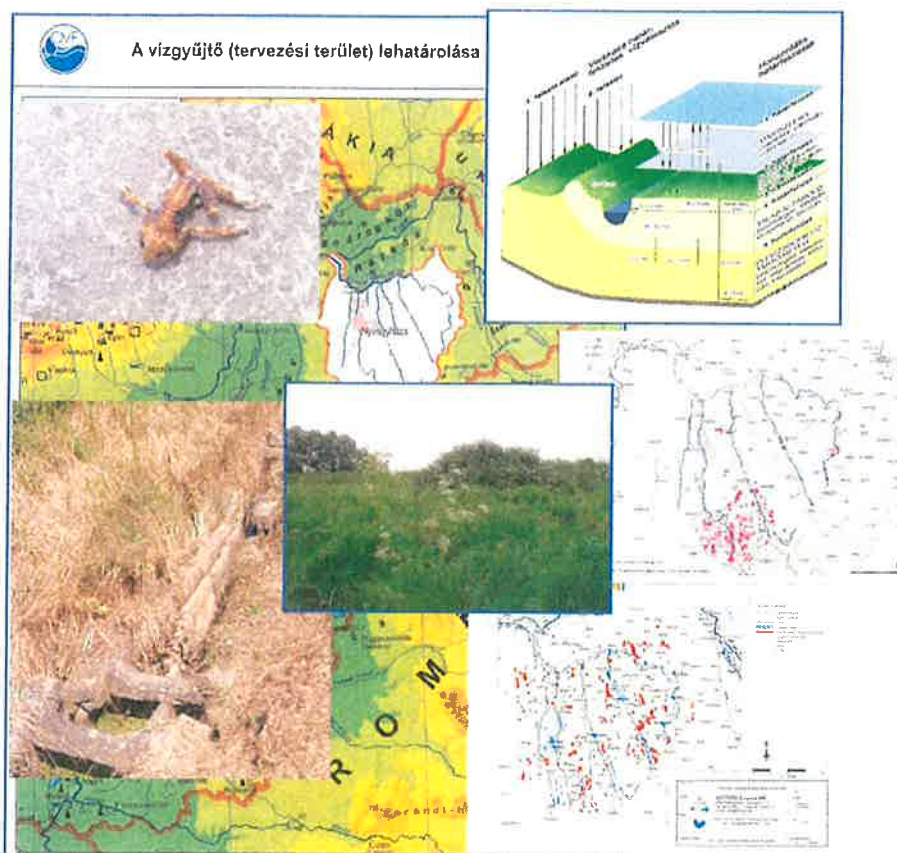

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐGAZGATÓSÁG

FŐGAZGATÓ

26172-0005/2022

**Tájékoztató a Nyírség vízgazdálkodásának – vízpótlás, víztározás és helyi vízviasszatartás
megvalósításával történő – fejlesztéséről**

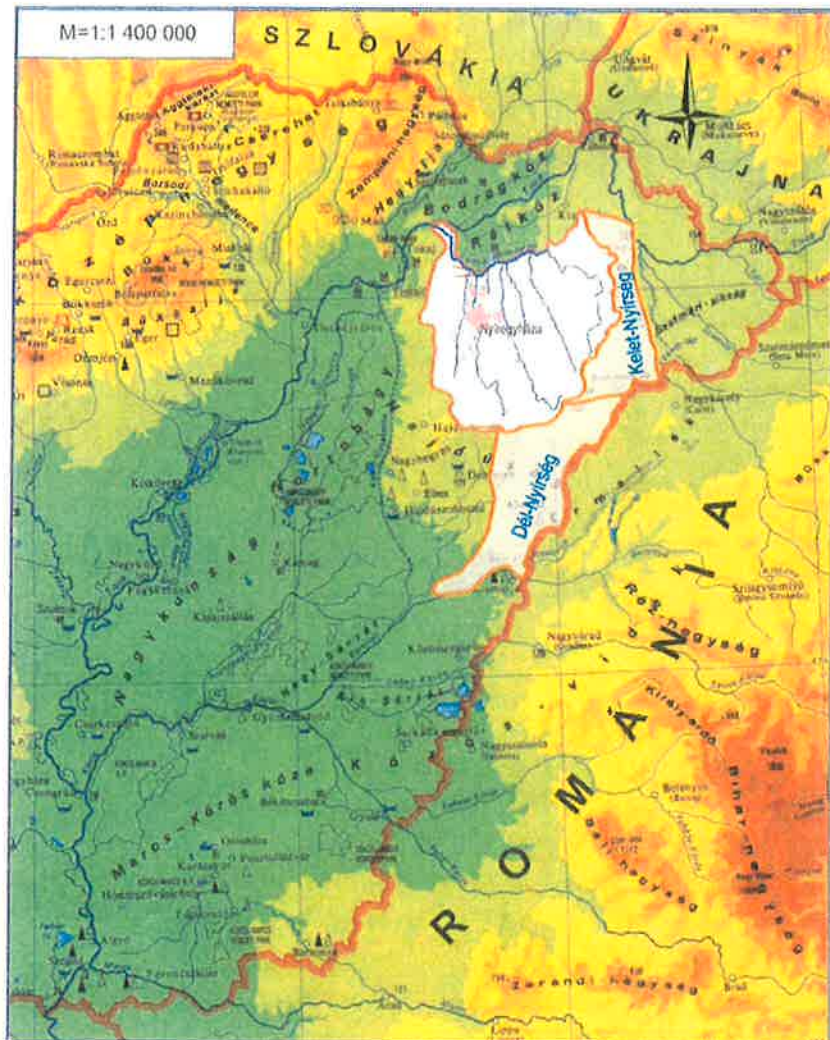

Összeállította az Országos Vízügyi Főigazgatóság

A MI VÍZÜGYÜNK

I. Előzmények

A Nyírség középső részén vagy más néven a Lónyay-főcsatorna vízgyűjtőjén az 1950-60-as évekre kialakult vízháztartási egyensúly felborulni látszik. Ugyanilyen folyamatok figyelhetők meg a Nyírség Hajdú megyei részén (Dél – Nyírség), valamint a Kraszna menti Kelet – Nyírségben is.

1. ábra A tervezett projekt területe (Nyírség)

Az 1990-es évek elejétől egy kiszáradási folyamat indult el a térségben, hasonlóan a Duna-Tiszaközi Hátságához. A talajvízszintek süllyednek, ami miatt az azt addig megcsapoló felszíni vízfolyások kisvízi vízhozamai csökkennek, gyakran teljesen kiszáradnak.

A felszíni vízrendszer emiatt egyre kevésbé tudja biztosítani a vízigények kielégítését, az 1960-70-es években megépült víztározók gyakran vízutánpótlás nélkül maradnak. Ezen okok miatt a mezőgazdasági vízigényeket részben engedélyezett, és sok esetben engedély nélkül létesített kutakból felszín alatti vizekből próbálják kielégíteni. Ez további talajvízszint süllyedésekhez vezetett és megindult a vele szoros kapcsolatban lévő rétegvizek nyomásszintjének csökkenése is. A talajvízszintek csökkenése elindította a térség természeti értékeinek degradációját, a rétegvízszint csökkenés pedig hosszabb távon az ivóvíz szolgáltatást is veszélyeztetheti.

A felsorolt kedvezőtlen jelenségek felismerése nem új keletű. Egy 1998-ban készült tanulmány „A vízgyűjtő gazdálkodás fejlesztése a Lónyay-főcsatorna vízgyűjtőjén” – többek között már akkor felhívta a figyelmet a talajvízszintek csökkenésére és korlátozni javasolta a mezőgazdasági célú felszín alatti vízkivételeket.

Az 1998. évi tanulmány javaslatokat fogalmazott meg a vízhiány mérséklésére. Előírta további víztározók létesítését, valamint térségi vízátervezéssel a felszíni vízkészletek növelését.

Egy 2005-ben készített tanulmány „A vízháztartás javításának lehetőségei a Nyírségben” címmel céljaként az alábbiak kerültek megfogalmazásra:

„Tanulmány készítése a Nyírség vízpótlására, melynek célja, hogy megakadályozzuk a Nyírség kiszáradását” A visszatartott vízzel növeljük a talajban tározható vízkészleteket, a talajvíz és a rétegvíz utánpótlását, öntözési vízkészleteket biztosítunk az állandó tározókban, amelyek hasznosítása többcélú is lehet. ... A főfolyások mentén ökológiai folyosó alakítható ki.”

A kedvezőtlen vízháztartási folyamatok a mai napig folytatódnak, ezért döntött úgy az Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: OVF), hogy elindítja a problémák megoldására irányuló tervezési folyamatot és 2020. szeptemberében In House szolgáltatási szerződés keretében megbízta a VIZITERV Environ Kft.-t a „Nyírség vízpótlása” c. koncepciótanulmány elkészítésével. Ez a tanulmány a Közép – Nyírségre készült el, de a javasolt műszaki megoldások kiterjeszthetők a Dél illetve a Kelet – Nyírségi területekre is. (2. melléklet).

A 2. mellékleten feltüntettük a már projekt előkészítési fázisban lévő Debrecen térségi Civaqua projekt hatásterületét. Látható, hogy a Nyírségi, illetve a Civaqua projektek egymással nincsenek átfedésben, ugyanakkor a Dél- Nyírségi területen van lehetőség a vízpótlás összehangolására, illetve esetleges összekötésére.

A koncepciótanulmány úgy a helyzetértékelés, mint a javaslatok kidolgozása tekintetében épít a korábbi elemzésekre, megállapításokra és javaslatokra. A 2020. szeptemberében indult tervezési munkák keretében több konzultációra és egyeztetésre került sor:

- A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatósággal, mint a jelenlegi vízgazdálkodási rendszer üzemeltetőjével;
- A Nemzeti Agrárkamara Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezetével, elsősorban a tervezett fejlesztésekkel szembeni mezőgazdasági igények feltárása, pontosítása céljából;
- A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei közgyűlés Elnökével, a térségi gazdaságfejlesztési elképzelésekkel való összhang biztosítása érdekében. A megyei Közgyűlés Elnöke szorgalmazta a projekt előkészítés társadalmasítását, valamint a komplex térségfejlesztési megközelítést;
- Közbülső konzultációkra került sor a Nemzeti Földügyi Központ öntözés-fejlesztésért felelős vezetőivel, akik tájékoztatást adtak az öntözési közösségek létrehozásának folyamatáról és azok szükségességéről.

A Koncepciótanulmány tartalmát a szerződésben meghatározottak alapján dolgozták ki, illetve azon túlmutató tartalommal is ellátták. Ezek:

- Röviden ismertetik a tervezett fejlesztés során figyelembe veendő jogi kereteket, országos stratégiai programokat.
- A helyzetértékelő részben részletesen bemutatják a térség jelenlegi hidrológiai állapotát.
- Ismertetik azon lehetséges pénzügyi forráslehetőségeket, melyek biztosíthatják a projekt előkészítés és a kivitelezés finanszírozását. (OP, RRF)
- Bemutatják a projektfejlesztés, tervezés és a kivitelezés megindításának feltételeit, becslik az előkészítés időszükségletét és pénzügyi forrásigényét.
- A javasolt megoldások kiterjeszthetőségét Dél-és Kelet-Nyírség irányába.

A fejlesztési célkitűzések lényege az alábbi:

- Térségi vízátervezéssel növeljük meg a terület felszíni vízkészleteit, megállítva ezzel a kedvezőtlen vízháztartási folyamatot, valamint a térség mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásai részére biztosítunk felszíni vízkészleteket, csökkentve ezzel a felszín alatti vízkivételek iránti egyre növekvő igényeket.
- A vízháztartás helyreállításával állítsuk meg a természeti értékek degradációját, segítsük revitalizációjukat.
- Nyújtunk lehetőséget a turisztikai, horgászati, rekreációs fejlesztéseknek.
- Mindezek mellett csapadékosabb években továbbra is biztosítunk a belvizek elleni védelmet.
- Irányozzuk elő a jelenlegi rendszer létesítményeinek (csatornák, műtárgyak, tározók) rekonstrukcióját a hatékony üzemeltetés érdekében.

- Fejlesszük tovább a monitoring rendszert és az üzemelési előírásokat.

A koncepcióban javasolt műszaki beavatkozások öt csoportra oszthatók:

1. A Tiszából és/vagy a Keleti-főcsatorna irányából zárt távvezetéken juttassunk el a vizet a Nyírség gerincére, onnan gravitációsan a meglévő csatornahálózaton lássuk el a vízggyűjtőt felszíni vízzel. (4 változat kidolgozására került sor.)
2. A folyamatosan érkező vizek egy részét a mederben, másik részét állandó víztározókban tartalékoljuk a vízben szegényebb időszakokra, illetve az öntözési és egyéb vízigények folyamatos kielégítésére. (Összesen 11 további víztározó létesítésének vizsgálatát végeztük el.)
3. A csatornahálózat oldalágain a mélyebb részekben helyi vízviisszatartást valósítsunk meg. (összesen közel 259 hely előzetes vizsgálata történt meg)
4. A meglévő vízgazdálkodási rendszer teljeskörű rekonstrukciója történjen meg (csatornák, műtár-
gyak, meglévő tározók).
5. A jelenlegi monitoring hálózat kibővítése és az üzemirányítás fejlesztése, aminek segítségével a beavatkozások okozta hatások megfigyelhetővé válnak.

II. A tervezett beavatkozások lényegének rövid bemutatása

A vízpótlás lehetséges megoldásai

A fejlesztési koncepció leglényegesebb eleme a felszíni vízkészletek növelése vízátvetéssel a Tisza és/vagy a Keleti főcsatorna irányából. Ez az elképzelés első alkalommal az 1998-ban készült vízgazdálkodás-fejlesztési tervben jelent meg. Erre az alapgondolatra építve a koncepciótanulmányban továbbfejlesztették az akkori elképzeléseket. Összesen 4 változat előzetes elemzésére került sor. Ezek lényegi műszaki tartalma az 1. táblázatban, illetve az 1. sz. mellékletben látható térképvázlaton kerül bemutatásra.

A tervezett vízkivételi kapacitást előzetesen egységesen 1.0 m³/s folyamatos vízszugárban határozták meg a változatok összehasonlíthatósága érdekében. Ez az érték természetesen a vízigények pontosabb megismerése után változhat, akár jelentősebb mértékben növekedhet. Konkrét mennyisége a továbbtervezési fázisban határozható meg, a vízigények illetve a vízhiány mértékének további részletes feltárásával, illetve elemzésével.

1. táblázat Vízpótlási útvonal főbb műszaki paraméterei

Megnevezés	Vízkivétel helye	Vízpótló útvonal tervezett hossza (km)	Vízpótló útvonal geodéziai emelőmagassága (m)
Déli vízpótló útvonal	Keleti főcsatorna – Brassó ér közelében	82,0	89
Északi Vízpótló útvonal	Tisza Ludányos tói csatorna közelében	105,5	75
Déli alsó vízpótló útvonal	Keleti Főcsatorna – Vidi ér közelében	65,2	69
Északi alsó vízpótló útvonal	Tisza Ludányos tói csatorna közelében	77,2	56

Több szempontú előzetes elemzés alapján az un. Északi vízutánpótlási változat látszik a legelőnyösebbnek. Ez a nyomvonal biztosíthatna vizet a Keleti és Déli Nyírség irányában is.

A vízpótlás energia igényének kielégítésére napelempark kiépítését javasolják. Olyan napelempark létrehozását irányozzák elő, mely a vízpótló rendszer teljes energiaigényét biztosíthatja.

A vízpótló vezetékrendszer a fejlesztés további fázisában kibővíthető lenne a Dél – Nyírség, illetve a Kelet- Nyírségi térség irányába. Ennek elvi műszaki megoldását a 2. melléklet mutatja be.

a. A nyírségi víztározás fejlesztése

A nyírségi víztározás fejlesztése az 1960-as években kezdődött el. Összesen 7 db állandó tározó épült meg, 12.3 millió m³ ösztérfogattal. Ezek komplex hasznosításúak, fontos szerepet játszanak úgy a

vízészlet-gazdálkodásban mint a belvízvédelemben és rekreációs szerepük is jelentős. A koncepció-tanulmány helyzetelemző fejezetei bemutatják, hogy a felszíni lefolyás csökkenésével feltöltésük egyre nehezebb, vannak évek amikor folyamatosan szárazon maradnak.

Az előirányzott vízpótlás lehetőséget teremtené folyamatos feltöltésükre, növelve ezzel vízkészletnövelő szerepüket elsősorban a nyári öntözési időszakokban.

A tervezett nyírségi vízpótlás alapkoncepciója szerint a Nyírségbe folyamatos 1,0-3,0 m³/s vízutánpótlást biztosítanánk. A víz szabályozottan a mindenkori vízigényeknek megfelelően kerülne szétosztásra a vízgyűjtőn. A folyamatosan érkező víz öntözési szezonon kívüli időszakban betározásra kerülne, melyhez szükség van további állandó tározók létesítésére mintegy 10-15 millió m³ összkapacitással. A vízpótlással megnövelt felszíni vízkészletek összesen 10-15 ezer ha öntözését tenné lehetővé. (3. sz. melléklet)

2. táblázat A tervezett új víztározók főbb műszaki jellemzői

Sorszám	Tározó neve	Tápláló vízfolyás		Tározó				
				Térfo-gata	Felü-lete	Max. tározási szint	Átlagos víz-mély-ség (be-csült)	Zárógát hossza
		neve	szelv.szám. (km)	(mil-lió m ³)	(km ²)	(mBf.)	(m)	(m)
1	Ludastó	Vajai-főfolyás	2,000	0,74	1,24	103,00	0,60	-
2	Laskodi	Vajai-főfolyás	10,500	1,09	1,38	110,00	0,79	-
3	Velőréti	Máriapócsi-főfolyás	22,325	0,58	0,72	128,00	0,80	360
4	Nádasi	Besenyődi (IV/1) mellékág	3,170	0,44	0,49	105,00	0,90	-
5	Mátitói	Gelsei (VII./8) szivárgó	2,236	1,26	1,4	142,00	0,90	344
6	Csiziréti	Kállai-főfolyás	29,000	0,97	1,21	128,00	0,80	750
7	Balkányi	Balkányi (VII/3) mellékág	14,750	0,61	0,7	126,20	0,87	-
8	Cibaki	Balkányi (VII/3) mellékág	21,960	0,68	0,85	136,00	0,80	587
9	Oros-Úrbéres	Kállai-főfolyás	12,560	1,66	1,84	107,00	0,90	203
10	Tótapai	Érpataki-főfolyás	38,900	1,62	1,8	126,00	0,90	-
11	Érpataki-Csűrűréti	Érpataki-főfolyás	31,200	0,90	1,21	119,62	0,75	496
ÖSSZESEN:				10,55	12,84			

b. A helyi vizek visszatartása a térségi vízháztartás javítása és a természeti értékek megőrzése céljából

A Nyírség a XIX. századi vízszabályozások megkezdése előtt mozaikos tájszerkezetű volt, homokbuc-kák és a közöttük lévő lefolyástalan medencék sokaságából állt. A XIX-XX. századi vízszabályozások elsősorban arról szóltak, hogy a vízjárta területeket mentesítsék az elöntésektől. A mélyebb területek összekötésével, kihasználva a Dél-Észak- irányú általános terepesést a vizeket fokozatosan Északi irányba vezették. Ezen logika mentén folyamatosan alakult ki a jelenlegi csatornahálózat, majd meg-épült a nyírségi vizeket a Tiszába vezető Lónyay főcsatorna. Tehát a felszínen keletkező vizek jelentős része ezzel jelenleg eltávozik a rendszerből. Ez a mennyiség sokévi átlagban a felszínre hulló csapadék 6 %-a. Vagyis az átlagos 550-600 mm/év csapadékból mintegy 33-36 mm/év. Víztömegben számolva ez 70 millió m³ vízmennyiséget jelent. Az éves lefolyás csapadékszegény kisvízi években 30-35 millió m³-re csökken. Amennyiben két vagy több csapadékszegény év követi egymást ez az érték még ennél is kevesebb mert nagyjából a talajvízcsökkenés miatt, még kevesebb a csatornák felszín alatti vízutánpótlódása.

A koncepcióalkotás keretében vizsgálták annak lehetőségét, hol lehetne a helyi vizeket a korábban, illetve jelenleg is rétegelt művelési ágban lévő vízállásos területeken visszatartani, vagyis részben visszaállítani a Nyírség korábbi tájszerkezetét és vízháztartásának egyik fő jellemzőjét. Összesen 259 hely került kiválasztásra. (4.sz. melléklet)

Ezek a területeken a visszatartható vízmennyiség megközelítheti a 13 millió m³-t, vagyis a sokévi átlagos éves felszíni lefolyás kb. 20 %-a. Ez a vízmennyiség természetesen részben csökkenteni fogja a főfolyások vízhozamait, a talajvízszintemeléssel viszont annak egy része visszajuthat a medrekbe is.

Egy ilyen mértékű vízvisszatartás hosszabb távon lokálisan és térségi szinten is talajvízszintemelő hatású és növelheti a rétegvíz irányába történő utánpótlódást is. Jelentősek lehetnek továbbá a természetvédelmi pozitív hatásai a vizes élőhelyek revitalizációja és a mozaikos tájszerkezet visszaállítása tekintetében. Ez utóbbiak kapcsán természetvédelmi szakemberekkel a koncepcióalkotás keretében összefoglaló tanulmányt készítettek.

Természetvédelmi szakemberek véleménye szerint: „a megfelelő módon elvégzett vízvisszatartásnak nagy természetvédelmi hozadéka lehet. Számos nagy biodiverzitású, uniós szempontból is fontos élőhelyekben és fajokban gazdag terület van, amelyek állapota lényegesen javítható lenne a vízháztartás javításával. A Nyírségben az értékesebb területek átlagos területe általában nagyobb, mint a kevésbé értékes területeké. ami azt is jelenti, hogy fajlagosan (egy-egy lokális beavatkozás révén) többnyire nagyobb hatást lehet kifejteni természeti szempontból értékesebb helyszíneken. Mindezek az összefüggések természetesen csak akkor igazak, ha a vízpótlás mértéke és dinamikája figyelembe veszi az adott területen előforduló értékek (élőhelyek, fajok) igényeit, hiszen a túlzott mértékű, vagy a természetstől eltérő dinamikájú vízelöntés káros is lehet az élővilágra.”

„A természetes élőhelyek, valamint a vízvisszatartással érintett területek fontos és értékes szolgáltatást nyújtanak számunkra. Elég, ha csak a biológiai sokféleség jelentőségére, a talajvízszint fontosságára, a táj rekreációs értékére, vagy a beporzó rovarok nélkülözhetetlen szerepére gondolunk. A lápok megvédése a tőzegrétegükben megkötött szén-dioxid miatt a klímaváltozás szempontjából sem elhanyagolható érdek. A természetes rendszerek működése nélkül gazdasági rendszereink is összeomolhatnak, mégis, ma még nem kezeljük értékükön ezeket a „szolgáltatásokat”. Hazánkban is készültek már modellek ezen értékelésekre, itt a Nyírségben is érdemes volna ilyen kísérletképpen alkalmazni.”

Fontos hangsúlyozni: a helyi vizek visszatartását döntően magántulajdonú területeken lehetne megvalósítani. Ez csak a jogszabályi környezet és a támogatási rendszer továbbfejlesztésével lehetne elérni.

c. A vizek mederbeni visszatartása

A vízvisszatartás és ezáltal a csatornák menti talajvízszint emelés megvalósítható a mélyebb beágyazódású csatorna szakaszokon kisebb, egyszerű ideiglenes vagy állandó duzzasztóműtárgyak segítségével.

Ezek célja egyrészt a mederbeni tározás másrészt a felszíni vízkivételek feltételeinek biztosítása.

A csatornákon elhelyezett egyszerű vízvisszatartó műtárgyakkal az itt keletkezett valamennyi víz a mederben visszatartható. Ezek a vizek, ha közvetlen öntözési célt nem is szolgálhatnak, a talajvízre gyakorolt hatásuk révén is kedvezően hatnak a mezőgazdaságra, erdészetre, javítják a terület mikroklimáját, és vadgazdálkodási szempontból is jelentősek.

A vízvisszatartó műtárgyak helyének meghatározása a hossz-szelvényi adottságok figyelembevételével történt, jellemzően kisebb esésű, mélyebb beágyazódású csatorna szakaszok kijelölésével, ezzel növelve a mederben visszatartható vízmennyiségeket. A korábbi fejezetben tárgyalt elöntéses vízviszszatartásokkal szemben itt kevesebb a megtartható vízmennyiség, de ehhez viszont nem szükséges nem állami terület igénybevétele.

Az itt javasolt visszatartási helyek sok esetben részlegesen fedik az elöntéses vízvisszatartási helyeket, bár az elzáró műtárgyak helye, az elhelyezés más szempontjai miatt nem mutatnak egyezést. A medertározásokat két csoportra osztottuk:

- Az elsőbe azon helyek kerültek, ahol a korábbi fejezetekben javasoltaktól függetlenül is kialakítható a tározás. A javaslatunkban 20 csatornán, 26 helyszínen műtárgyak kialakításával, mintegy 48 km hosszban van lehetőség vízvisszatartásra, és több mint 105 000 m³ mederben történő víz megtartásával számolnak.

- A második csoportba azok a helyek kerültek, amelyek átfedésben vannak az előntéses vízviszszatartási helyekkel. Ezeken a helyeken mérlegelni kell, hogy melyik megoldás a célravezetőbb. A javaslatukban további 61 műtárgyat tervezünk kialakítani, ezzel közel 155 kilométernyi csatornán, további 340 000 m³ vizet tudnánk visszatartani. (5. sz. melléklet)

d. A jelenlegi vízgazdálkodási rendszer rekonstrukciója

A jelenlegi vízgazdálkodási rendszer bár történtek, illetve jelenleg is folynak rekonstrukciós és fejlesztési munkák - azért, hogy jövőbeni feladatukat a felvázolt fejlesztések megvalósítása után hatékonyan el tudják látni, célszerű egyszeri, a teljes rendszerre kiterjedő és egyidejű rekonstrukció. Ez magába foglalná az alábbiakat:

- Csatorna kotrásokat, burkolat helyreállításokat,
- Depóniák magasztását,
- Műtárgyak rekonstrukcióját,
- Hidak áttereszek felújítását,
- Meglévő monitoring helyek fejlesztését, bővítését,
- Meglévő tározók rekonstrukcióját,
- Szivattyútelepek fejlesztését, rekonstrukcióját.

A koncepciótanulmány a rekonstrukció becsült munkamennyiségeit részletesen tartalmazza.

e. Egyéb kapcsolódó fejlesztések

A továbbfejlesztett rendszer hatékony üzemeltetése érdekében, valamint az elvégzett beavatkozások hatásainak folyamatos figyelésére egyéb fejlesztésekre is szükség van. Ezek:

- A meglévő monitoring hálózat fejlesztése különös tekintettel a felszín alatti vízháztartási viszonyok (talajvíz, rétegvizek) eddigieknél alaposabb megfigyelése érdekében.
- Az országos aszálymonitoring hálózat részeként a hálózat bővítése a Nyírségben.
- A felszíni és felszín alatti vízháztartási viszonyok eddigieknél is alaposabb szimulációs modellezése, egyrészt a dinamikus (rugalmasabb) vízkészlet-gazdálkodás megvalósítása, a beavatkozások folyamatos hatáselemzése valamint az operatív üzemirányítás segítésére.

III. Az előirányzott fejlesztések becsült költségei

A koncepcióalkotási fázisban a fejlesztések költségeit csak jó közelítéssel lehet megadni. Az előzetes költségbecslés azonban szükséges, hogy a döntéshozók mérlegelni tudják a projekt támogathatóságát, illetve, hogy becsülni lehessen a további projekt előkészítő és tervezési munkák volumenét.

Az előzetes költségbecslést az elmúlt évek hasonló tartalmú fejlesztéseinek fajlagos költségei, valamint az előzetesen becsült munkamennyiségek alapján végezték. Az előkészítés költségeit a kalkulált beruházási összeg %-ában a Mérnökkamarai díjszabás alapján becsülték.

A projekt további előkészítésének becsült költségei

A koncepciótanulmány javaslatainak megismertetése és előzetes elfogadottsága esetén a megfelelő támogatói döntéseket követően indítható el a további előkészítő munka, melynek becsült minimális időtartama 2 év. Ez idő alatt, kedvező esetben, megszerezhetők a szükséges engedélyek, előkészíthetők kivitelezés tenderdokumentumai. Az előkészítő tervezési munka főbb elemei:

- A releváns kormányprogramhoz való csatlakozás dokumentumainak előkészítése. Ezek tartalma függ finanszírozási forrástól. (költségvetés, gazdaságélénkítő program (RRK) OP. finanszírozás.)
- A Támogatási kérelem előkészítése, a kedvezményezett kör meghatározása
- A projekt nemzeti gazdasági szempontból kiemelté nyilvánítása a Kormány részéről
- A Támogatási szerződés megkötése
- A projekt előkészítést végző cég (szervezet) kiválasztása
- A projekt előkészítéshez kapcsolódó PR tevékenység
- A tervezést megalapozó feltáró munkák elkezdése
- Előzetes és/vagy környezeti hatásvizsgálatok
- Környezetvédelmi engedélyezés
- Előzetes régészeti hatásvizsgálat

- A tervezett beavatkozások (vízhiány mértéke és pótlásának területi eloszlása) vízháztartási szempontú részletes elemzése a felszíni és felszín alatti vizek komplex modellezésével
- Megvalósíthatósági tanulmány készítése
- Engedélyes szintű műszaki tervek készítése (építési, vízjogi, egyéb)
- Engedélyezések lefolytatása
- Területszerzés előkészítése
- Tendertervek készítése
- Kivitelezést biztosító közbeszerzési dokumentumok minőségbiztosítása

A felsorolt projektelőkészítő munkák becsült költsége bruttó 2,8 milliárd Forint

A projekt megvalósításának becsült költségei

Főbb projektelemek becsült költségeiket az alábbi táblázat tartalmazza.

3. táblázat Főbb projektelemek költségei

Ssz.	Projektelem	Becsült építési költség (Nettó költség)	Áfa (27 %)	Becsült építési költség (bruttó költség)
1	Meglévő rendszer rekonstrukciója	30 000 000 000	8 100 000 000	38 100 000 000
2	Medertározás	2 200 000 000	594 000 000	2 794 000 000
3	Új állandó tározók építése	7 000 000 000	1 890 000 000	8 890 000 000
4	Vízviszatarthási helyek kialakítása	5 000 000 000	1 350 000 000	6 350 000 000
5	Északi vízpótlás kiépítése	35 000 000 000	9 450 000 000	44 450 000 000
6	Napelempark	1 600 200 000	432 054 000	2 032 254 000
7	Egyéb kiegészítő elemek (monitoring hálózat, üzemirányítás kialakítása)	1 000 000 000	270 000 000	1 270 000 000
	Összesen:	81 800 200 000	22 086 054 000	103 886 254 000

Összefoglalva: a tervezett komplex vízgazdálkodási, térségfejlesztési, projekt hozzájárulna:

- az öntözéses mezőgazdálkodás kiterjesztéséhez,
- a klímaváltozási jelenségek mérsékléséhez,
- a felbillent vízháztartás helyreállításához, ezzel a vizes élőhelyek revitalizációjához és a felszín alatti vízhasználatok korlátozásának csökkentéséhez,
- a térségi mezőgazdaság és élelmiszeripar fejlesztéséhez,
- a rekreációs lehetőségek bővüléséhez.

A több száz oldalas koncepciótanulmány lehetőséget teremtett arra, hogy a részletes tervezési és projektelőkészítő munka jó szakmai alapokról döntés után szinte azonnal folytatódhasson és kb. 2 év alatt a komplex projektelőkészítés befejeződjön, majd megindulhasson a projekt kivitelezési fázisa.

A koncepciótanulmányhoz jelentős mennyiségű (257 db) melléklet tartozik, valamint tartalmaz 64 db ábrát, 62 táblázatot és 89 db képet.

A koncepciótanulmány 2021-ben elkészült, a társadalmi egyeztetés lezajlott.

A tervezési és előkészítési feladatok ellátására a „Nyírség Vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízviszatarthás) célzó projekt előkészítés” KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt keretében a VIZITERV Environ Kft.-t kapott megbízást 2022-ben.

A VIZITERV Environ Kft. az előkészítés keretében:

- a geodéziai felmérések elvégzésére kiírt közbeszerzési eljárásban kiválasztott ajánlattevővel megkötötte a vállalkozási szerződést,
- a tervezett beavatkozások élővilág-védelmi felmérése, a környezeti hatástanulmány

általános élővilág-védelmi fejezetének összeállítására, Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítésére, klímakockázati értékelő dokumentáció, valamint VKI 4. cikk (7) bekezdés szerinti vizsgálati dokumentáció összeállítására kiírt közbeszerzési eljárás az értékelés szakaszában tart.

A projekt ismertetése és a lefolytatandó hatósági eljárások ügymenetének egyeztetése 2022. május 13-án megtörtént a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatalban (4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.). Az egyeztetésen a VIZITERV Environ Kft. szakemberein kívül részt vett:

- Seszták Oszkár – a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke
- Román István – kormány megbízott
- Dr. Gégény Zoltán – igazgató
- Kótai Csaba – állami főépítész, Állami Főépítész Iroda
- Sipos Tibor – főosztályvezető, Agrárügyi Főosztály
- dr. Reha Gábor – főosztályvezető, Földhivatali Főosztály
- dr. Kálmán Márta – főosztályvezető, Hatósági Főosztály
- Béres Ágoston – főosztályvezető, Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály
- Rozinka Zsolt Illés – főosztályvezető, Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
- Dankó András – Közlekedési, Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály, főosztályvezető
- **Az egyeztetésről emlékeztető készült és egy kapcsolati tábla kerül összeállításra, mely a kormányhivatal részére továbbításra kerül.**

A projekt előkészítési feladatai, valamint a kivitelezési engedélyes tervek és hatósági engedélyek 2023. év végére elkészülnek. Ezt követően kezdődhet el a műszaki kivitelezés.

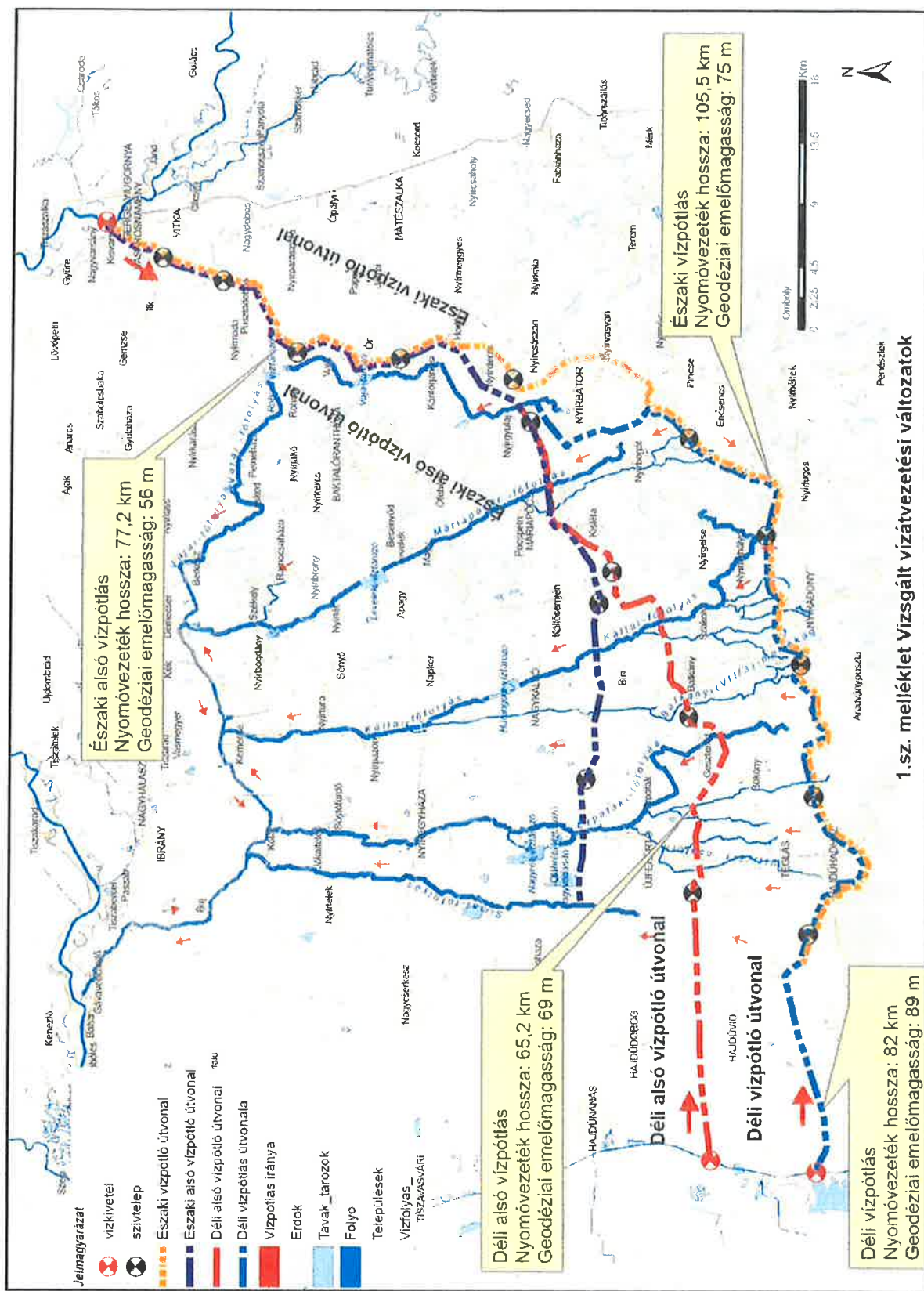
Budapest, 2022. június 02.

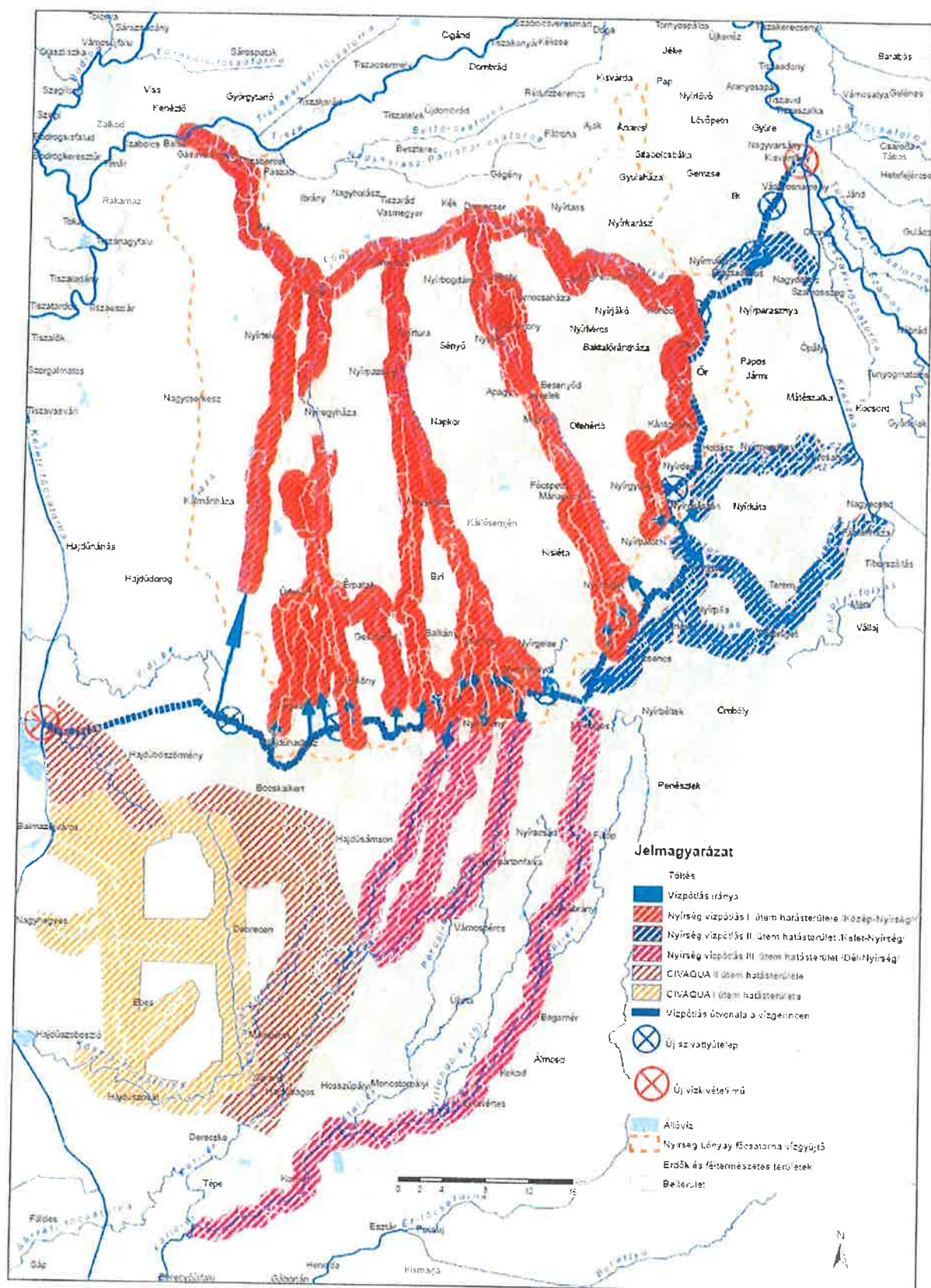
Tisztelettel:

Láng István

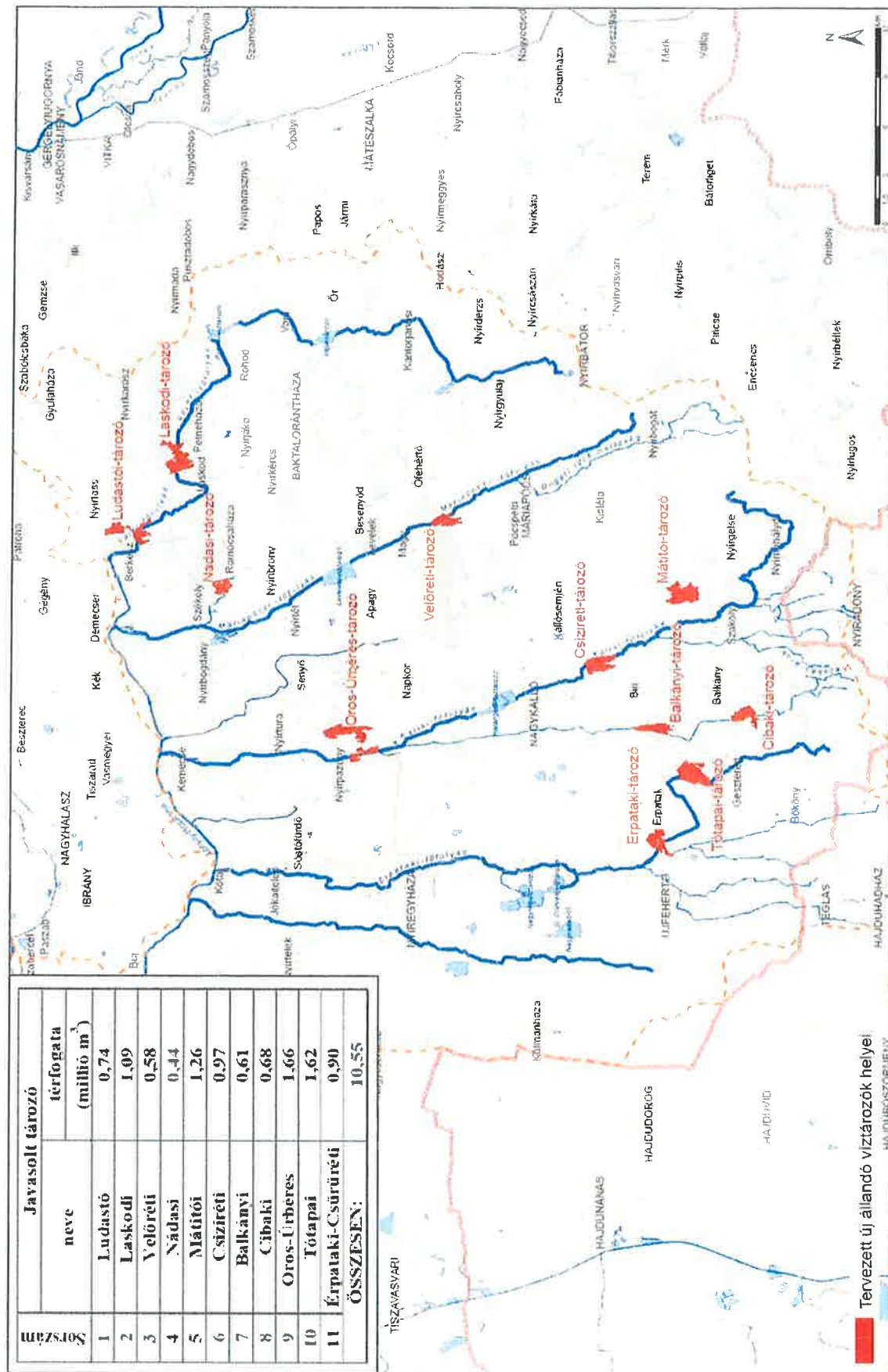
Mellékletek:

1. sz. melléklet: Vizsgált vízátervezési változatok
2. sz. melléklet: Vízpótlás hatásterülete Közép-Kelet- és Dél-Nyírségben
3. sz. melléklet: A tervezett új állandó víztározók helye
4. sz. melléklet: A területi vízvi sszatartás helyei
5. sz. melléklet: A meglévő és tervezett mederbeni vízvi sszatartási helyek

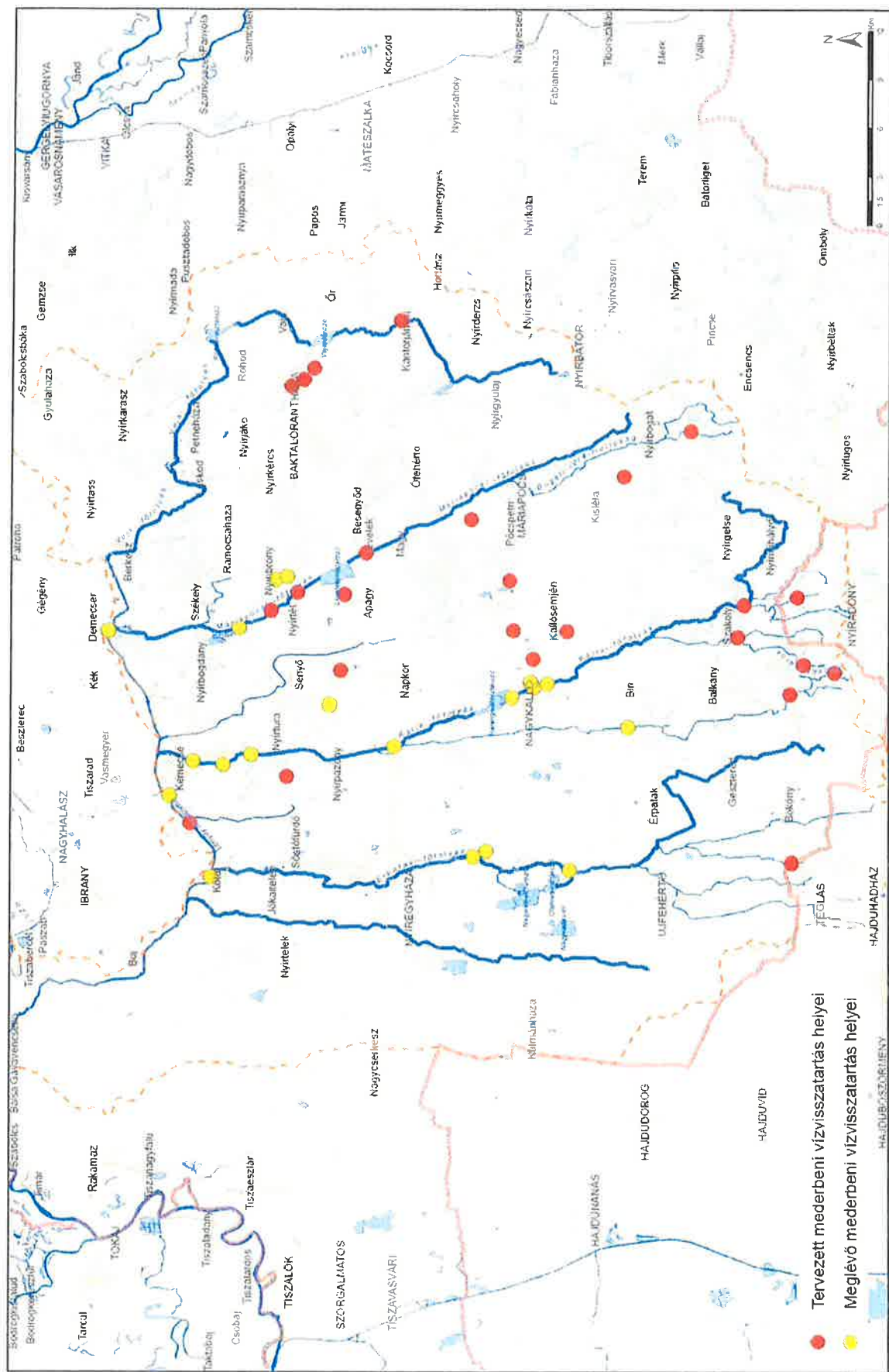

2. sz. melléklet
Vízpótlás hatásterülete Közép-Kelet- és Dél-Nyírségben

3. melléklet. A tervezett új állandó víztározók helyei

5. melléklet: A meglévő és tervezett mederbeni vízviszatarthatás helyei